

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

29 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комунікативні практики в графічному дизайні

Назва дисципліни

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво

Спеціальність – 022 Дизайн

Рівень вищої освіти – Другий магістерський

Освітньо-професійна програма – Графічний дизайн

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.02

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (професійної підготовки)

Факультет – Технологій і дизайну

Кафедра – Дизайну

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	5	150	51	-	51			99			+	
Разом ДФН			5	150	51	-	51			99			1	
З	1	1	5	150	10	-	10			140			+	
Разом ЗФН			5	150	10	-	10			140			1	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» за спеціальністю 022 «Дизайн»

Робоча програма складена Ельвіра Ельвіра БАЗИЛЮК
Підпис(и) автора(ів) Науковий ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри дизайну

Протокол від 29 серпня 2024р. № 1. Зав. кафедри Ельвіра БАЗИЛЮК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій та дизайну

Голова вченої ради факультету Тетяна ІВАНІШЕНА
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

2) Пояснювальна записка

Дисципліна «Комунікативні практики в графічному дизайні» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Графічний дизайн» спеціальності 022 «Дизайн»

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – Інноваційні методи та технології в дизайні, Переддипломна практика, Кваліфікаційна робота.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна сприяє розширенню і поглибленню:

компетентностей: здатність генерувати нові ідеї (креативність); вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; здатність розробляти та керувати проєктами, здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність здійснювати концептуальне проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (за спеціалізацією), здатність застосовувати у практиці дизайну виразні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій, здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями), а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій, здатність розуміти суть візуальних повідомлень і створювати відповідно до запитів візуальні образи з використанням інноваційних методів і технологій для передачі визначених ідей та контекстної інформації

програмних результатів навчання: генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах; застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом; представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проєктних завдань; формувати візуальні повідомлення згідно визначених концепцій та відповідно до запитів суспільства; передавати ідеї та контекстну інформацію з використанням візуальних образів.

Мета дисципліни. Формування знань і навичок використання засобів візуальної комунікації для ефективного передавання інформації через графічні рішення. Дисципліна спрямована на розвиток креативного мислення, здатності до аналізу і критичного оцінювання візуальних матеріалів та вміння інтегрувати різні засоби комунікації в сучасний графічний дизайн.

Предмет дисципліни. Засоби та прийоми візуальної комунікації, зокрема колір, форма, композиція, типографіка тощо.

Завдання дисципліни. Формування практичних навичок використання засобів візуальної комунікації для формування візуальних повідомлень різного контексту, розвиток навичок створення графічних, мультимедійних та інтерактивних проєктів, які забезпечують комунікацію з аудиторією, враховуючи її потреби та особливості, етичні та культурні аспекти.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент повинен: *знати* засоби візуальної комунікації, які використовують для формування візуальних повідомлень; *розуміти* локальні і глобальні контексти знаків, символів, кольорів; *генерувати* ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій з цільовою аудиторією, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах; застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом; представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати колір, форму, композицію, типографіку при розв'язанні художньо-проєктних завдань; формувати візуальні повідомлення і оповіді згідно визначених концепцій, особливостей цільової аудиторії, відповідно до запитів суспільства; передавати ідеї та контекстну інформацію з використанням візуальних образів.

3) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	лабор. роботи	СРС	лекції	лабор. роботи	СРС
<i>Перший семестр</i>						
Розділ 1. Візуальні засоби комунікації	-	36	69	-	6	100
Розділ 2. Новітні технології в комунікативних практиках	-	15	30		4	40
Разом за 1-й семестр:	-	51	99	-	10	140

4) Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Аналіз засобів комунікацій в графічному дизайні Літ.: [1, 2, 3]	6
2	Дизайн книжки-картинки Літ.: [4]	18
3	Візуальні комунікації в соціальній рекламі Літ.: [1, 2, 5, 6, 7]	18
4	Інтерактивні та мультимедійні комунікативні практики Літ.: [2, 8, 9]	9
Разом:		51

Перелік лабораторних робіт для студентів заочної форми здобуття освіти

№ п/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Дизайн соціального плакату Літ.: [6, 7]	6
2	Інтерактивні та мультимедійні комунікативні практики Літ.: [2, 8, 9]	4
Разом:		10

У процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни студенти денної та заочної форм здобуття освіти набувають практичних навичок із:

створення візуальних образів з використанням кольору, форм, типографіки, символів та знаків, як засобів візуальної комунікації; використання засобів візуальної комунікації у візуальних повідомленнях різного призначення, зокрема в рекламі, брендингу, пакуванні, візуальних оповіданнях для дітей; використання новітніх технологій (доповненої реальності, інтерактивних елементів, анімації та відео) у візуальних комунікативних практиках; формування локальних, національних, глобальних, етичних контекстів в об'єктах графічного дизайну.

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і

захисту лабораторних робіт, формуванні портфолію. Студенти *заочної* форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
<i>Перший семестр</i>		
1-2	Підготовка до виконання ЛР 1	2
3	Підготовка до захисту ЛР 1	6
4	Підготовка до виконання ЛР 2	7
5	Виконання ЛР 2	7
6	Виконання ЛР 2	7
7	Виконання ЛР 2	7
8	Виконання ЛР 2	7
9	Підготовка до захисту ЛР2	7
10	Підготовка до виконання ЛР 3	7
11	Підготовка до виконання ЛР3	7
12	Підготовка до виконання ЛР 3	7
13	Підготовка до захисту ЛР3	7
14	Підготовка до виконання ЛР 4	7
15	Підготовка до захисту ЛР4	7
16-17	Підготовка до захисту ЛР4	7
Разом:		99

6) Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема лабораторні заняття (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації, кейсів, пояснювально-ілюстративних та презентаційних) і має за мету – володіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з формування візуальних повідомлень різного призначення, у т. ч. з використанням новітніх технологій (мультимедійних, інтерактивних).

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: комп'ютерна техніка та пакети прикладних програм.

7) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування перед допуском до лабораторного заняття;
- захист лабораторних робіт і формування портфолію;
- презентація проєктів.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться шляхом презентації власного портфолію і захисту його перед комісією. Розроблена презентація має відображати здобуті знання і навички візуальної комунікації з цільовою аудиторією, бути креативною, використовувати сучасні мультимедійні та/або інтерактивні технології, інфографіку тощо.

Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

8) Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів навчальної роботи для формування компетентностей і забезпечення програмних результатів навчання.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість виконання проєкту; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті художні рішення; своєчасний захист лабораторної роботи. Перед захистом лабораторної роботи електронні файли мають бути завантаженими у відповідні папки в Модульному середовищі.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Розроблений художній проєкт має високий художній рівень, чітко сформоване візуального повідомлення визначеного концепту та контексту, орієнтоване на відповідну цільову аудиторію. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, розроблені візуальні повідомлення мають емоційну або інформаційну розмитість, не враховані окремі чинники тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Художній проєкт містить двозначну контекстну інформацію, не

	враховані суттєві вимоги до графічного об'єкту (призначення, цільова аудиторія, національні або етичні контексти). Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Розроблений графічний об'єкт не є носієм відповідної інформації, або інформація подається зі зміненим контекстом. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота.								Семестровий контроль, іспит	
Макет(-и)				Захист проєктних рішень				Підсумковий контрольний захід	
Лабораторні роботи №:				Лабораторні роботи №:					
1	2	3	4	1	2	3	4	Тести	Перегляд
ВК*: 0,3				0,3				0,2	0,2

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *заочної* форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль, іспит	
Перший семестр							
Лабораторні роботи №:		Контрольна робота				Підсумковий контрольний захід	
1	2	Якість виконання			Обґрунтування рішень	тести	перегляд
		Завд. 1	Завд.2	Завд.3			
ВК*:	0,2	0,2			0,1	0,2	0,3

Оцінювання тестових завдань

Тести, як складова комплексного підсумкового контролю, для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. На тестування відводиться 25 хвилин. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Студент має 2 спроби.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту за тест, представлена у нижче наведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем оцінок з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Що таке візуальні комунікації?
2. Перерахуйте засоби візуальної комунікації
3. Опишіть види повідомлень (рекламне, комерційне, соціальне, навчальне тощо).
4. Які українські національні аспекти використовуються в об'єктах графічного дизайну для відображення важливих національних і культурних повідомлень
5. Як типографіка може використовуватися для передачі національних аспектів? культурних аспектів?
6. Які повідомлення (*про що*) мотивують людей на зміну власної поведінки для відповідності соціальним нормам?
7. Чи впливають емоції на прийняття рішень?
8. Поясніть, як сприйняття (тлумачення) символів залежить від освіченості, належності до певної культури, місця проживання?
9. Яка роль інфографіки в передачі інформації?
10. Що означає гендерно-нейтральні символи?
11. Наведіть приклади маніпуляції з візуалізацією даних (інфографіки) через неправильний дизайн
12. Як спосіб візуальної комунікації залежить від візуальної грамотності аудиторії? Наведіть приклад
13. Як колір впливає на зміст повідомлення (політичні і національні конексти)?
14. Опишіть семантику основних кольорів
15. Які функції соціальної реклами?
16. Як сучасні технології сприяють покращенню комунікації з цільовою аудиторією?
17. Як медіа впливає на графічний дизайн і як змінюються комунікативні практики?
18. Наведіть приклад, як дизайн упаковки може розповісти про продукт
19. Які засоби візуальної комунікації сприяють формуванню впізнаваності брендів? Наведіть приклади.
20. Опишіть особливості комунікації з дитячою аудиторією для висвітлення чутливих тем
21. Як місце розміщення візуальної інформації впливає на доступність повідомлень?

Опишіть зв'язок з цільовою аудиторією.

22 Роль слогана в рекламі

23. Як ілюстрація сприяє комунікації з цільовою аудиторією?

10) Навчально-методичне забезпечення

1. Базиліук Е. Комунікативні практики в графічному дизайні: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності «Дизайн» другого (магістерського) рівня вищої освіти / Е.В.Базиліук. – Хмельницький: ХНУ, 2024 – 30с.

11) Рекомендована література

Основна:

1 Рюбен П. Політика дизайну. (Не зовсім) глобальний довідник із візуальної комунікації. / Пер.з англ. А.Беницький. – Київ: Фамільна друкарня Huss, 2021. – 192 с.

2 Вайншенк С.М. 100 речей, які кожен дизайнер повинен знати про людей / Сьюзен М. Вайншенк. – пер. з англ. К. Опрощенко. – Київ: ArtHuss. – 2024. – 256 с.

3 Відер А. Ідентичність бренду. Базові рекомендації щодо створення фірмового стилю / Аліна Вілер. – К. : 2020. – 336 с.

4 Дитячі книжки-картинки. Мистецтво візуальної оповіді / Мартін Солсбері, Мораг Стайлз. – Київ: ArtHuss, 2023. – 208 с.

5 Прищенко С.В. Основи рекламного дизайну: підручник, 2-ге вид., випр.і доповн. / С.В.Прищенко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. – 400 с.

6 Прищенко С.В. Рекламні комунікації. Плакат і нові медіа (дискусивні дослідження медіадизайну) монографія / С.В.Прищенко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. – 288 с.

7 Адаптивна роль плакату в контексті розвитку сучасного мистецтва : моногр. / під наук.ред. М.В. Колосніченко. – Київ: КНУТД, 2023. – 220с.

8 Magic picture – URL: <https://magical-picture.com/ua/?qMainPage=10>

9 Clipchamp. Quick and easy video editor. – URL: <https://clipchamp.com/en/>

Додаткова:

3 Вільямс Р. Анімація: Посібник з виживання / Річард Вільямс . – Київ : ArtHuss. – 2019 – 392 с.

5 Берінато С. Хороші діаграми: Поради, інструменти та вправи для кращої візуалізації даних / пер. з англ. В.Корчевний / Скотт Берінато. – Київ : ArtHuss. – 2022. – 288 с.

6 Ейрі Д. Лого Дизайн Любов. Посібник зі створення довершеної айдентики бренду / Девід Ейрі . – Київ : ArtHuss, 2024. – 184с.

10) Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання.

URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9348>

2 Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

3 Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.